

Exkursjon till Löså i Kräklingbo och Anga lördagen den 30 juli 2022

Tio deltagare samlades vid kyrkan i Kräklingbo för vidare färd mot Löså nära utloppet från Nygårdsmyr. Vi började med att söder om ån studera alvarmarken, som var i fantastiskt fin blomning på grund av att just denna del av Gotland, till skillnad från torkdrabbade andra delar av ön, hade fått gott om regn tidigare under juli.

Gula nyanser på blommorna erbjöds oss av stor kustruta *Thalictrum minus* ssp. *minus*, stor fetknopp *Petrosedum rupestre*, femfingerört *Potentilla argentea*, äkta johannesört *Hypericum perforatum*, solvända *Helianthemum nummularium* och mattfibbla *Pilosella officinarum* ssp. *peleteriana*. I den blå till röda färgskalan blommade blåeld *Echium vulgare*, axveronika *Veronica spicata*, harmynta *Clinopodium acinos*, bergmynta *C. vulgare*, praktbrunört *Prunella grandiflora*, baktimjan *Thymus serpyllum*, alvarblåklocka *Campanula rotundifolia* ssp. *fennica* och fältvädd *Scabiosa columbaria*. Till och med sandlök kunde denna dag räknas dit då några plantor för en gångs skull hade purpurfärgade blommor och inte bara sina groddknoppar, alltså purpursandlök *Allium vineale* var. *purpureum*. Några vitblommiga arter sågs också, nämligen liten sandlilja *Anthericum ramosum*, vit fetknopp *Sedum album*, vildlin *Linum catharticum* och knutnarv *Sagina nodosa*. Bland gräsen uppmärksammades särskilt grusslok *Melica ciliata*, som med sina långhåriga frukter i axet lyste i solen. Dessutom flög en svartfläckig blåvinge i området, kanske på jakt efter en baktimjanplanta att lägga sina ägg på.

Just väster om den gamla träbron kom vi så fram till den översvammade Löså. Vi noterade tyvärr att ån förmodligen blivit mer näringsrik eftersom algmattor sågs flytande på vattnet. Stövlar behövdes om man ville ut i ån, men de flesta arterna sågs också i strandkanten. I de fuktigare kanterna växte alvargräslök *Allium schoenoprasum* var. *alvarensense*, torvtåg *Juncus alpinoarticulatus* ssp. *alpinoarticulatus*, ältranunkel *Ranunculus flammula*, luddunört *Epilobium parviflorum*, kustarun *Centarium littorale* var. *littorale*, dyveronika *Veronica scutellata*, lökgamander *Teucrium scordium* och uddögontröst *Euphrasia stricta* var. *stricta*. Längre ut närmare själva åfåran stod trubbtåg *Juncus subnodulosus*, ängsruta *Thalictrum flavum*, kärrtörel *Euphorbia palustris*, fackelblomster *Lythrum salicaria*, rosendunört *Epilobium hirsutum*, strandlysing *Lysimachia vulgaris*, dikesveronika *Veronica catenata*, strandklo *Lycopus europaeus*, vattenmynta *Mentha aquatica*, kärrsilja *Peucedanum palustre* samt områdets verkliga raritet, pipstakra *Oenanthe fistulosa*. Även blodigel sågs i ån.

Längs grusvägen söder om träbron noterades puktörne *Ononis spinosa* ssp. *procurrens*, stor blåklocka *Campanula persicifolia*, kattfot *Antennaria dioica*, cikoria *Cichorium intybus*, jordtistel *Cirsium acaule* (även en med vita blomkorgar) och väddklint *Centaurea scabiosa*; flera av dessa besöktes av nektarsökande insekter. Efter att vi hade intagit medhavd matsäck förflyttade vi oss via vägen mot Slite till ruinen efter en vattenkvarn just väster om landsvägen. Själva kvarnen ligger i Anga socken men omgivningarna i Kräklingbo. Även här fanns gott om kärrtörel. Nya, sällsyntare arter här blev flocksvalting *Baldellia ranunculoides* och den på Gotland ovanliga växten nysört *Achillea ptarmica* som växte rikligt i kanten av ån.

Jörgen Petersson